

MEDICAL INSIGHTS

PUBLICAȚIE DEDICATĂ COMUNITĂȚII MEDICALE

PUBLICAȚIE DEDICATĂ COMUNITĂȚII MEDICALE CARE FACE AUZITĂ ȘI
VOCEA PACIENTULUI

CE FACEM CU REȚELELE SOCIALE? PERSPECTIVA SPECIALISTULUI ÎN
SĂNĂTATE MINTALĂ- **DR. EVA CIOBANU**

STIGMATIZAREA ÎN BOALA ONCOLOGICĂ: O POVARĂ INVIZIBILĂ CARE
AFECTEAZĂ CALITATEA VIEȚII ȘI PROCESUL DE VINDECARE - **OANA
DANIELA CLINCIU, FUNDAȚIA COMUNITATEA ONCOLOGICĂ DIN ROMÂNIA**

Dragi cititori,

Luna aceasta, Medical Insights aduce în prim-plan ceea ce contează cu adevărat în sistemul de sănătate: vocea pacientului, etica în inovație și relația umană în centrele medicale.

Deschidem numărul cu o reflecție sinceră – scrisă chiar de un pacient – despre așteptările, frustrările și micile victorii trăite într-un sistem care are nevoie de mai multă empatie și predictibilitate. Continuăm cu o analiză lucidă asupra rolului receptionerului medical și a protecției datelor cu caracter personal, esențiale în construirea unei relații de încredere între pacient și unitatea medicală.

Un alt punct de interes este noul raport OMS despre utilizarea responsabilă a inteligenței artificiale în comunicarea riscurilor și gestionarea infodemiilor, o temă actuală care cere nu doar inovație, ci și principii clare și respect pentru public.

Tot în acest număr, prezentăm o inițiativă cu adevărat inspirațională din Grecia: sprijin psihosocial oferit pacienților oncologici, un exemplu de intervenție integrată, umană, dincolo de tratamentul fizic al bolii.

În plus, sumarizăm tendințele moderne în recrutarea personalului medical – digitalizarea proceselor, intervenția AI, dar și riscul de supradiagnosticare, tot mai des menționat în literatura de specialitate.

Vă invit să citiți, să reflectați și, mai ales, să păstrați în centrul fiecărui gest medical **persoana**.

**Cu considerație,
Echipa editorială**

Sănătatea nu este doar despre protocoale și tratamente.

Este despre oameni, despre ascultare și despre curajul de a pune nevoile reale ale pacientului în centrul fiecărei decizii medicale. Acolo începe încrederea.

DANIELA-RALUCA PÎRVA
Fondator

CE FACEM CU REȚELELE SOCIALE? PERSPECTIVA SPECIALISTULUI ÎN SĂNĂTATE MINTALĂ

Suntem în secolul vitezei - acest fapt a trecut de la o noutate la constatare. Într-o țară unde 90% din populație este conectată la internet, prezența noastră online este mai puternică ca oricând. De la cei care resimt nostalgia trecutului și se opun integrării internetului în viața personală, până la cei care depind de social media pentru a-și câștiga existența - de la mic la mare și din orice pătură socială - suntem astăzi pe Instagram, Facebook, TikTok, YouTube.

Ca specialiști în domeniul sănătății mentale, trebuie să ne punem așadar întrebarea dacă utilizarea acestor platforme generează probleme noi, pentru care va trebui să găsim soluții noi, sau dacă avem de-a face cu probleme vechi, dar manifestate într-un context diferit. Înainte de a împărtăși experiența mea profesională, vă invit să ne întoarcem în anul 370 î.Hr. Suntem în Grecia antică, unde Platon notează o reflecție a lui Socrate: „Această știință (scrisul), va face pe cei care o vor învăța să-și piardă memoria. Neîncetând să se încreadă în semnele scrise din afară, nu-și vor mai aduce aminte de cele dinlăuntrul lor. Tu le dai discipolilor tăi înțelepciune doar în aparență, nu în realitate; căci, ajungând să audă multe fără a învăța nimic, vor părea a fi foarte știutori, deși vor fi în realitate neștiutori și greu de suportat în conversație, vor avea doar aparența înțelepciunii, nu și adevărul ei.”

Ironia face că astăzi avem acces la gândirea lui Socrate tocmai prin scrisul pe care îl critica. Acest exemplu, deși poate părea forțat, ilustrează perfect o reacție eminamente umană: reticența în fața noului. Până la urmă, creierul nostru nu este construit pentru noutate, fericire sau imaginație, ci pentru conservare, supraviețuire, confort. Atitudinea pe care trebuie să o avem față de social media este una de integrare, consider eu. Nu mai este vorba despre dacă le folosim, ci despre cum le putem folosi pentru a contribui la bunăstarea noastră de zi cu zi. Câteva observații din psihiatrie, neuroștiințe și psihologie pot ajuta la conturarea unei perspective: Folosirea ecranelor în scop recreativ. Deși există multe norme privind timpul petrecut în fața ecranelor

DR. EVA CIOBANU
MEDIC PSIHIATRU

ecranelor la copii, acestea sunt mai puțin clare la adulți. Pentru tinerii adulți (18+ ani), se recomandă un timp de utilizare de maxim două ore/zi în scop non-educational. Lumina albastră emisă de ecranele dispozitivelor perturbă ritmul somn-veghe. Retina, înregistrând acest tip de lumină, transmite semnale către creier care activează fiziologic o stare de vigilență. Un cortex hiperactiv va întâmpina dificultăți în procesul de relaxare necesar adormirii și imită activarea neuronală specifică anxietății. Se creează astfel un cerc vicios privind insomnia și gândurile anxioase. „Mental health trend.” Termenul de sănătate mintală este prezent astăzi pe internet mai mult ca oricând. Cu ajutorul rețelelor sociale, persoane publice, medici și pacienți au adus în prim plan necesitatea stării de bine psihice. Astfel, social media, prin abordul ei vast, a contribuit indirect la destigmatizarea terapiei și psihiatriei de care ne bucurăm în ultimii ani. Subliniind legătura pe care o are social media cu psihiatria, există anumite categorii pe care trebuie să le avem în vizor. Vreau să accentuez ideea cum că nu există neapărat un rău al social media direct, ci există, așa cum au

existat dintotdeauna, persoane cu un fond psihic predispus la afecțiuni. Acest fond psihic ce ne ghidează sănătatea mintală la maturitate se formează de la naștere până în jurul vârstei de adult tânăr, undeva la 23-24 de ani. La ora actuală în psihiatrie se descriu anumiți factori de risc, printre care componenta genetică, complicațiile materno-fetale, boli somatice și mediul de creștere - elemente ce formează un substrat pe care folosirea internetului îl afectează mai mult sau mai puțin. Ce vreau să subliniez prin această dilemă nature vs nurture este că foarte rar rețelele sociale vor afecta individul care s-a dezvoltat armonios, care integrează în viața sa munca, activitatea fizică și apartenența la grup.

În mass-media întâlnim foarte frecvent titluri dramatice despre comportamente antisociale cu punct de plecare de pe social media (fenomenul Paracetamol, Blue Whale). Deși acestea reprezintă într-adevăr un semnal de alarmă pentru societate, este necesar să ne dăm seama că ele sunt frecvent punctul culminant al unor probleme ce puteau fi prevenite. În psihiatrie există rar manifestări bruște, explozive, apărute din senin. Ne îngrijorează fenomene zilnice, aparent insignifiante, dar cu efect cumulativ.

Brainrot - cuvântul anului în 2024 - descrie o stare relatată empiric de pacienți și nu numai, caracterizată de o afectare a funcției cognitive în urma consumului excesiv de conținut creat superficial pe social media - videoclipuri scurte, sub 1 minut, în genul pranks, provocări, compilații video. În momentul în care utilizatorii accesează acest tip de conținut, creierul secretă serotonină la intervale foarte scurte de timp, menținând o stare de hiperexcitabilitate. Mai mult, este secretată și dopamină, neurotransmițător ce convinge creierul să caute în continuare astfel de recompense rapide, obținându-se, într-un final, un efect asemănător jocurilor de noroc, aparatelor tip slot machines. Un creier ce va avea nevoie în permanență să fie stimulat va dezvolta probleme pe termen lung în controlul impulsurilor, va avea tulburări de memorie și atenție, va exista o componentă volitivă scăzută - toate acestea ducând la dificultăți în progresul social și profesional. Bedtime procrastination - fenomen descris pentru prima oară la lucrătorii din China - descrie utilizarea telefonului în scop de divertisment în detrimentul unui orar optim de somn, cu scopul de a compensa stresul și neplăcerile resimțite pe parcursul zilei. Tulburările de somn sunt principalul motiv de adresare la medicul psihiatru. Acestea se pot trata medicamentos, însă dacă se abordează această cale, se tratează efectul, nu cauza. Aici ne aflăm puși în dificultate, deoarece bedtime procrastination nu este doar consecința unui psihic vulnerabil, ci răspunsul subtil al unei societăți disfuncționale, axată pe o productivitate și un utilitarism excesiv. Dar nu doresc să prezint doar părțile rele. Social media are un potențial uriaș - și mulți specialiști aleg să se promoveze online, creând material valoros. Cea mai bună carte de vizită rămâne până la urmă profesionalismul. Există numeroși psihologi și psihiatri, naționali și internaționali, care produc conținut educativ, accesibil și empatic: informare despre afecțiuni psihice, mituri demontate, mecanisme de coping, exemple de bună practică. Printre aceștia, Dr. Julie Smith, Andrew Huberman și Gabriel Diaconu sunt doar câteva exemple de voci valoroase. Prin generarea de conținut avem de beneficiat și noi, medicii psihiatri, deoarece suntem expuși și la reversul medaliei: observăm în mod direct problemele reale ale pacienților, vedem cum se adaptează, cum își formează comunități de sprijin și cum interacționează cu informațiile medicale. În loc de concluzie, acest articol își propune să deschidă o discuție despre rețelele sociale ca unealtă. Încurajez profesioniștii din toate generațiile să își exprime creativitatea, să își împărtășească experiențele și opiniile, să vorbească deschis în fața camerei telefonului. Raționamentul e simplu: cu cât crește cantitatea de conținut de calitate, cu atât scade riscul ca pacienții să fie influențați de mesaje superficiale sau nocive.

SUPRADIAGNOSTICAREA: O NOUĂ CRIZĂ DE SĂNĂTATE PUBLICĂ?

DR. SUZANNE O'SULLIVAN
NEUROLOG CONSULTANT –
NATIONAL HOSPITAL FOR
NEUROLOGY AND
NEUROSURGERY, UK

În ultimele decenii, medicina a evoluat într-un ritm extraordinar, permițând diagnosticarea precoce a numeroase afecțiuni. Cu toate acestea, o tendință îngrijorătoare ia amploare: supradiagnosticarea. Vorbim despre identificarea unor „probleme de sănătate” care, în realitate, nu ar produce niciun simptom sau suferință pacientului dacă nu ar fi fost depistate.

În experiența mea de neurolog, am văzut tot mai mulți tineri etichetați cu ADHD, autism sau anxietate pe baza unor comportamente care, de fapt, pot face parte dintr-un spectru larg al normalității. Eticheta vine adesea însoțită de tratamente, adaptări forțate ale stilului de viață sau chiar excluderi sociale. Nu contest realitatea acestor tulburări, dar contest ușurința cu care sunt diagnosticate.

În școli, inițiativele de conștientizare a sănătății mintale au intenții bune, dar uneori pot face mai mult rău decât bine. Copiii sunt încurajați să își analizeze fiecare trăire și emoție, ceea ce poate duce la o hipervigilență față de orice disconfort psihologic. Ajungem astfel să medicalizăm procese normale de adaptare, tristețe sau stres.

De asemenea, medicina modernă diagnostichează din ce în ce mai des forme incipiente de cancer sau alte boli, fără a lua în considerare dacă aceste descoperiri vor avea vreodată un impact asupra vieții pacientului. Intervențiile, anxietatea asociată diagnosticului și urmărirea excesivă pot deveni, în unele cazuri, mai dăunătoare decât boala în sine.

Ce este de făcut? Propunem o abordare mai umană, mai atentă la contextul fiecărui pacient. Înainte de a pune un diagnostic, este esențial să ne întrebăm: „Acest diagnostic va aduce cu adevărat un beneficiu pacientului sau îi va complica viața inutil?” Trebuie să învățăm să distingem între boală și variabilitate umană, între suferință reală și disconfort trecător.

Într-o societate care caută explicații rapide și soluții imediate, provocarea noastră este să oferim răspunsuri echilibrate, bazate pe ascultare, empatie și respect pentru complexitatea ființei umane.

ȘTIAI CĂ:

- Etichetarea grăbită cu termeni medicali precum „ADHD”, „anxietate” sau „tulburări de spectru autist” poate crea mai mult stres și stigmatizare decât ajutor real?
- Unele forme de cancer descoperite la screening nu ar fi pus niciodată în pericol viața pacientului, dar tratamentele agresive aplicate provoacă efecte secundare grave?
- Medicina modernă riscă să transforme reacțiile normale la stres, tristețe sau oboseală în „simptome” care duc la diagnostic și tratament inutil?
- Supradiagnosticarea nu înseamnă diagnostic greșit, ci diagnosticare a unei probleme reale, dar care nu ar fi avut niciun impact semnificativ asupra sănătății?
- În unele cazuri, „prevenția” excesivă poate duce la suprainvestigare, supramedicație și, în final, la scăderea calității vieții pacientului?

INTELIGENȚA ARTIFICIALĂ ÎN SĂNĂTATE: SPRIJIN SAU CAPCANĂ?

Într-o lume medicală din ce în ce mai digitalizată, inteligența artificială promite să schimbe radical modul în care sunt furnizate serviciile de sănătate. De la algoritmi care analizează imagini medicale până la aplicații care transcriu consultațiile în timp real, tehnologia se strecoară tot mai adânc în relația dintre medic și pacient.

În calitate de lider în strategiile privind AI în cadrul sistemului Kaiser Permanente, consider că aceste instrumente pot aduce beneficii semnificative - mai ales în reducerea poverii administrative asupra medicilor. Un exemplu concret este utilizarea așa-numiților „scribe digitali”, care înregistrează și transcriu consultațiile, permițându-le medicilor să fie mai prezenți în interacțiunea cu pacientul.

Totuși, trebuie să rămânem prudenți. Inteligența artificială nu trebuie privită ca o soluție universală. Multe dintre aceste instrumente sunt dezvoltate în medii extrem de bine finanțate și testate în condiții ideale. În realitate, spitalele mai mici sau sistemele din zone defavorizate pot să nu aibă resursele sau infrastructura necesară pentru a implementa și verifica corect aceste tehnologii.

Un risc major este ca AI-ul să devină o cutie neagră: algoritmi ale căror decizii nu pot fi explicate clar, dar care influențează tratamente medicale. Acest lucru poate genera lipsă de încredere, dar și potențiale erori greu de corectat. De aceea, este esențial ca fiecare instrument AI introdus în clinică să fie riguros testat, supravegheat și ajustat constant.

DR. DANIEL YANG
EXPERT AI – KAISER
PERMANENTE,
STATELE UNITE

În plus, trebuie să ne asigurăm că inteligența artificială nu accentuează inegalitățile existente. Dacă un algoritm este antrenat pe date provenite doar dintr-o anumită categorie de pacienți, el poate genera recomandări mai puțin precise sau chiar periculoase pentru alte grupuri. Aici intervine responsabilitatea echipelor medicale și a dezvoltatorilor de software.

În concluzie, AI-ul poate fi un aliat valoros în actul medical, dar nu poate înlocui judecata clinică, empatia și responsabilitatea umană. Să-l folosim cu înțelepciune, ca să ne sprijine, nu să ne controleze. Tehnologia e un instrument, nu o autoritate.

Un alt aspect important ține de integrarea AI-ului în activitatea zilnică a echipelor medicale. Implementarea nu ar trebui să se rezume doar la achiziționarea unui sistem performant, ci trebuie să includă formarea personalului, adaptarea fluxurilor de lucru și monitorizarea continuă a impactului asupra pacienților. Tehnologia nu este neutră - ea reflectă modul în care este folosită și înțeleasă de către oameni.

Am observat, de exemplu, că AI-ul poate îmbunătăți accesul la îngrijire în zonele izolate. Teleradiologia, susținută de algoritmi de interpretare automată a imaginilor, permite evaluarea rapidă a cazurilor în lipsa unui specialist local. Dar această soluție vine cu provocări: cine își asumă responsabilitatea pentru o greșeală de diagnostic făcută de un algoritm antrenat pe alte populații?

În plus, utilizarea AI-ului trebuie corelată cu standardele etice și legale din domeniul sănătății. Avem nevoie de cadre de reglementare clare, care să stabilească nu doar ce este permis, ci și ce este sigur, echitabil și transparent. În lipsa unor reglementări adecvate, există riscul ca deciziile critice să fie delegate unor sisteme greu de auditat sau contestat.

Este esențial, de asemenea, să implicăm pacienții în acest proces. Mulți oameni nu știu că o parte din datele lor medicale sunt folosite pentru antrenarea algoritmilor AI. Este datoria noastră să le explicăm cum funcționează aceste tehnologii, ce beneficii aduc și care sunt limitele lor. Fără transparență, încrederea pacientului este greu de câștigat.

STIGMATIZAREA ÎN BOALA ONCOLOGICĂ: O POVARĂ INVIZIBILĂ CARE AFECTEAZĂ CALITATEA VIEȚII ȘI PROCESUL DE VINDECARE

În societatea noastră, pacienții oncologici se confruntă adesea cu o criză care depășește granițele patologice. Pe lângă simptomele fizice și tratamentele complexe, acești oameni trebuie să înfrunte o povară invizibilă - stigmatizarea. Aceasta se manifestă în modul în care sunt percepuți și tratați în mediul social, în familie, la locul de muncă și chiar în sistemul de sănătate. În majoritatea cazurilor, prejudecățile și miturile despre cancer sunt sursa acestor stigmatizări, iar efectele lor pot fi devastatoare.

La locul de muncă, pacienții pot fi discriminați, marginalizați sau se pot confrunta cu refuzuri a oportunităților de promovare sau angajare. Un studiu realizat de Mary Stergiou-Kita și colaboratorii, publicat în *The Journal of Cancer Survivorship* în 2016, a arătat că supraviețuitorii de cancer percep boala ca fiind foarte stigmatizată în mediul profesional. Stereotipurile precum „boala este o formă de slăbiciune” sau „nu vei mai fi la fel de productiv” conduc adesea la discriminare, hărțuire sau excludere. Aceste prejudecăți nu sunt doar declarații, ci adâncesc suferința pacientului, reduc încrederea în sine și favorizează izolarea socială.

După diagnosticarea tatălui meu cu cancer, toți colegii și colaboratorii lui s-au retras, iar el a fost nevoit să își închidă afacerea după 20 de ani de activitate, în ciuda faptului că tratamentul tocmai începuse și evolua bine. Lipsa unei minime educații de ordin psihologic, medical și social și reducerea situației umane la doar doi factori: natura diagnosticului și vârsta au dus la stabilirea unui verdict prematur, bazat, în fond, pe prejudecăți și fragilitate emoțională.

Gabor Maté, cunoscut pentru abordarea sa holistică asupra sănătății mintale și fizice, afirmă: „Nu am tratat vreodată vreun pacient care să nu fi împărtășit, la un moment dat, traume neexprimate, frici sau vinovăție. Exprierea sinceră a emoțiilor, fără reținere, nu doar că eliberează, dar facilitează și procesul de vindecare.”

OANA DANIELA CLINCIU
MANAGER COMUNICARE

FUNDAȚIA COMUNITATEA ONCOLOGICĂ DIN ROMÂNIA

De cele mai multe ori, eticheta de „cancer” este însoțită de o serie de prejudecăți și frici sociale, care nu au fundament științific, ci sunt construite pe mituri și teama de necunoscut. Astfel, pacientul poate ajunge să se izoleze, să nu împărtășească adevărata lui stare și, în cele din urmă, să se simtă neînțeles sau chiar vinovat.

Stigmatizarea afectează profund relațiile familiale și sociale. Pacienții resimt adesea o lipsă de sprijin autentic, iar frica de judecată poate să îi determine să ascundă simptomele sau să evite dialogul despre boală. Potrivit unui studiu realizat de Nikolaos Vrontaras, „Perspectives of cancer patients on family changes and social support” (2018, *Journal of European Psychology Students*), acești oameni trec prin transformări majore în relațiile de familie și, uneori, relațiile de prietenie se deteriorează din cauza stigmatizării sau a lipsei de empatie. În aceste contexte, pacientul se poate simți singur, neînțeles, iar situația devine un cerc vicios: cu cât se izolează mai mult, cu atât starea sa mentală se deteriorează.

Gabor Maté accentuează acest aspect: „Când nu putem exprima ceea ce simțim cu adevărat, creăm în noi o stare de blocaj interior, care poate alimenta boala fizică. Nu este doar o problemă personală, ci o problemă socială.” Crearea unui spațiu sigur pentru exprimare, în familie sau în grupurile de suport, devine o nevoie urgentă pentru a sprijini procesul de vindecare.

În cele din urmă, dar nu mai puțin important, stigmatizarea are consecințe directe asupra tratamentului și recuperării pacientului. Teama de judecată, rușinea sau vinovăția pot duce la refuzul tratamentului, la amânarea intervenției sau la o participare redusă. Un alt studiu, Ernst și colaboratorii, publicat în BMC Cancer în 2017, "Associations between perceived cancer-related stigma and quality of life among lung, colorectal and ovarian cancer patients." arată că, dacă pacientul se simte etichetat și judecat, nivelul stresului și anxietăților crește, iar calitatea vieții scade. În plus, acești pacienți pot evita să își împărtășească durerea.

De asemenea, familia pacientului, influențată de prejudecăți și temeri, poate suferi și ea. Într-o atmosferă de judecată socială, membrii apropiați pot deveni mai puțin susținători, mai reticenți în a se implica activ în procesul de îngrijire sau de sprijin emoțional. Această situație amplifică sentimentul de singurătate al pacientului și afectează în mod direct eficiența tratamentului, precum și starea generală de bine a bolnavului.

Stigmatizarea nu afectează doar sănătatea emoțională a pacientului, ci are și consecințe grave asupra sănătății fizice. Un pacient care percepe o stigmatizare crescută are un risc mai mare de a evita tratamentul, de a dezvolta probleme de sănătate mintală, cum ar fi depresia sau anxietatea, și chiar de a avea o rată de supraviețuire mai slabă. În aceste condiții, reducerea prejudecăților și promovarea unui mediu de sprijin devin priorități, pentru a asigura o recuperare eficientă și o calitate mai bună a vieții. Soluții concrete pentru combaterea stigmatizării

Pentru a contracara această povară invizibilă, este nevoie de eforturi coordonate, de la nivel individual, familial, până la nivelul întregii societăți. Educația și conștientizarea publică joacă un rol esențial în schimbarea mentalităților, reducerea prejudecăților și promovarea unei culturi bazată pe

empatie și acceptare. În același timp, suportul psihoterapeutic, grupurile de suport și formarea echipei medicale pentru a comunica cu empatie și fără prejudecăți contribuie direct la reducerea stigmatizării. Crearea de spații sigure, atât în comunitate, cât și în instituțiile medicale, permite pacientului să își exprime teama, furia sau vinovăția, fără teama de judecată.

De asemenea, implicarea sistemului de angajatori și a mediului de lucru în inițiative de sensibilizare și promovare a diversității și incluziunii ajută la eliminarea prejudecăților din mediul profesional.

Ce facem concret la Fundația Comunitatea Oncologică din România pentru combaterea stigmatizării:

La Fundația Comunitatea Oncologică din România, ne angajăm activ în reducerea stigmatizării pacienților oncologici și în promovarea unei societăți mai incluzive și empatică. Creăm o comunitate în care fiecare pacient are o voce și unde experiențele lor sunt validate și ascultate.

Pe lângă aceste inițiative, suntem în curs de a dezvolta programe speciale pentru companii, menite să educe angajații și angajatorii despre boala oncologică și să promoveze un mediu de lucru sigur, tolerant și conștient. În grupurile noastre pentru aparținători, nu doar oferim sprijin emoțional, ci și educație despre cancer, demitizând prejudecățile și stereotipurile legate de boală.

Stigmatizarea pacienților oncologici reprezintă o povară invizibilă, dar extrem de reală, care poate influența profund procesul de vindecare și calitatea vieții. Înțelegerea acestei probleme și acționarea conștientă pentru a o combate sunt pași esențiali pentru a construi o societate mai empatică, mai umană.

Fiecare dintre noi poate contribui - prin educație, compasiune și responsabilitate socială - la reducerea prejudecăților, astfel încât nimeni să nu mai fie condamnat la singurătate sau neînțeleasă din cauza bolii. Pentru toți cei afectați, sprijinul, acceptarea și iubirea sunt cele mai puternice arme în lupta împotriva stigmatizării.

Dacă simți că ai nevoie de sprijin pentru a face față acestei realități, te invităm să ne contactezi pentru ședințe gratuite de psihoterapie individuală sau de grup. Împreună, putem lucra pentru vindecare, acceptare și o viață mai echilibrată.

GRECIA OFERĂ SPRIJIN PSIHOSOCIAL PERSOANELOR CU CANCER DIN ATTICA

Traducere și adaptare după articolul publicat de OMS/Europa – 1 mai 2025

Un pacient a declarat: „Nu puteam exprima emoțiile înainte de terapie, dar acum recunosc propriile sentimente și pe ale altora! «Bravo» mie și terapeutei mele! Sunt recunoscător pentru viața mea și a celor din jur”.

Biroul OMS pentru Calitatea Îngrijirii și Siguranța Pacientului, înființat la Atena în 2021, susține acest tip de intervenții. Scopul său este de a ajuta guvernul grec să dezvolte strategii de sănătate sustenabile și să disemineze bune practici în alte regiuni.

De asemenea, biroul colaborează cu programele OMS/Europa pentru sănătatea mintală, în special pentru copii și adolescenți, oferind sprijin și consiliere pentru proiecte menite să reducă impactul psihologic al bolilor cronice și al izolării sociale.

Această inițiativă reflectă un angajament puternic al Greciei și al OMS/Europa pentru o abordare integrată a îngrijirii – care include nu doar tratamentul fizic, ci și sprijinul emoțional esențial pentru o recuperare completă.

Conform unui raport publicat de OMS/Europa, Grecia își întărește sistemul de sănătate prin oferirea de sprijin psihosocial gratuit persoanelor care trăiesc cu cancer în regiunea Attica. Inițiativa se desfășoară prin intermediul Centrului de Sprijin Psihologic pentru Pacienții cu Cancer din Atena, fondat în 2003 și recunoscut pe scară largă pentru impactul său pozitiv. Sprijinul psihosocial este adesea trecut cu vederea în tratamentul cancerului, deși are un rol esențial în procesul de vindecare și în calitatea vieții pacienților. Centrul din Atena este primul de acest fel din Grecia și oferă o gamă largă de servicii: consiliere psihologică, terapie de familie, îngrijire psihiatrică și intervenții sociale.

Fondatorul centrului, profesorul Sakellaropoulos, l-a creat ca parte a Societății de Psihiatrie Socială P. Sakellaropoulos. Proiectul este sprijinit de Ministerul Sănătății din Grecia, oferind servicii gratuite pentru pacienți și familiile acestora.

Centrul se concentrează nu doar pe pacient, ci și pe membrii familiei, în special pe cei care oferă sprijin zilnic, recunoscând astfel rolul îngrijitorilor în procesul terapeutic. Serviciile sunt personalizate în funcție de nevoile emoționale și sociale ale fiecărui caz.

VIEȚI ONLINE, CONSECINȚE ÎN LUMEA REALĂ

OMS/EUROPA CERE ACȚIUNI COORDONATE PENTRU A PROTEJA SĂNĂTATEA MINTALĂ A TINERILOR

Copenhaga, 23 mai 2025 - **Mediul digital** - de la rețele sociale la platforme inteligente al căror conținut este generat și adaptat de algoritmi - reprezintă un risc real pentru sănătatea mintală a copiilor și adolescenților în regiunea OMS/Europa. Totuși, se pot lua măsuri imediate pentru reducerea acestor riscuri.

Cu ocazia comunicatului intitulat „Addressing the digital determinants of youth mental health”, OMS/Europa - în colaborare cu Ministerul Sănătății din Polonia și Digital Transformations for Health Lab (DTH-Lab) - a prezentat un rezumat al dovezilor și politicilor actuale. În plus, lansează un apel către guverne, companii și societatea civilă pentru a transforma spațiul digital într-un mediu sigur și echitabil pentru tineri.

- Utilizarea tehnologiei are efecte complexe asupra sănătății mintale a tinerilor: poate avea atât consecințe pozitive (conectare, suport), cât și negative (anșer la izolări emoționale).

- Elevii care se confruntă cu situații vulnerabile offline (sărăcie, marginalizare, probleme de sănătate mintală, de identitate de gen) sunt și mai expuși riscurilor online.

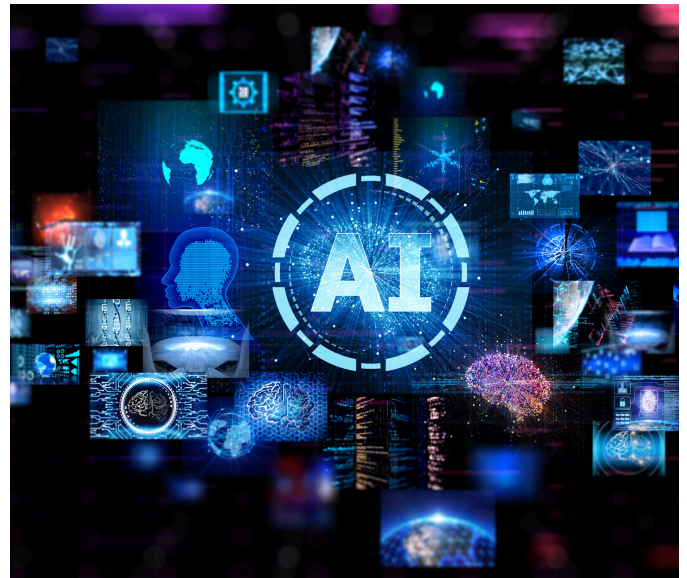
- Amenințări precum cyberbullying, idealuri corporale irealiste, conținut legat de automutilare și marketing agresiv sunt foarte răspândite și prost reglementate.

- Platformele bazate pe algoritmi și gestionarea inadecvată a datelor personale sporesc riscurile, în lipsa transparenței și a consimțământului explicit al tinerilor.

- Majoritatea politicilor actuale se bazează pe responsabilitatea părinților și a copiilor, în timp ce responsabilitatea companiilor și implicarea tinerilor sunt limitate.

Problemă: cine răspunde?

Analiza a acoperit 42 de țări și cadrul regulativ la nivelul UE. S-a constatat o lipsă de consens privind responsabilitatea:

- În Azerbaidjan, Italia, Spania - accent pe controlul parental.

- Croația și Germania - include etichetare de vârstă în reglementări.

- Franța, Irlanda, Regatul Unit - responsabilitate directă a platformelor.

Și, rareori, sunt consultați tinerii și specialiștii din sănătatea mintală în elaborarea acestor politici.

Recomandări - principiul precauției

„Este important să aplicăm principiul precauției: companiile trebuie să dovedească că produsele lor sunt sigure înainte de a fi distribuite, nu invers” - transmite OMS.

8 măsuri urgente recomandate:

1. Prioritizarea bunăstării digitale ca prioritate de sănătate publică.
2. Reglementarea designului platformelor pentru limitarea conținutului adictiv și nociv.
3. Instruirea profesioniștilor din sănătate pentru a ghida utilizarea tehnologiei în siguranță.
4. Sprijinirea inițiativelor conduse de tineri în guvernarea digitală.
5. Investiții în alternative offline de recreere și socializare.
6. Aplicarea strategiilor multi-sectoriale specifice sănătății publice.
7. Dezvoltarea clară a ghidurilor privind utilizarea sănătoasă a tehnologiei.
8. Asumarea responsabilității de către industrie și evaluarea impactului comercial.

ROLUL RECEPȚIONERULUI MEDICAL ȘI PROTECȚIA DATELOR ÎN EXPERIENȚA PACIENTULUI MODERN

În ultimii ani, activitatea medicală a trecut prin transformări semnificative. În tot acest proces de modernizare, un rol adesea trecut cu vederea este cel al recepționarului medical. Dincolo de atribuțiile administrative, acest profesionist este prima persoană cu care pacientul interacționează. Modul în care este întâmpinat, informat și ghidat poate influența semnificativ încrederea pacientului în serviciile de sănătate.

Ca psiholog și specialist GDPR implicat activ în domeniul formării personalului medical, am observat constant cât de esențial este acest punct de contact. Recepționarul nu este doar „fața” unei clinici – este și gardianul confidențialității și cel care modelează prima impresie asupra sistemului medical.

În multe unități sanitare, recepția este gestionată fie de personal fără instruire specifică, fie de cadre medicale deja suprasolicitate. Această practică nu doar că afectează fluxul de lucru, dar riscă să compromită și respectarea unor principii fundamentale precum confidențialitatea datelor personale ale pacienților.

Datele cu caracter personal din domeniul sănătății sunt considerate sensibile și beneficiază de o protecție specială în temeiul Regulamentului (UE) 679/2016 (GDPR). Recepționarii trebuie să fie formați corespunzător pentru a înțelege și respecta aceste cerințe legale: consimțământ clar, minimizarea datelor, păstrarea confidențialității, informarea pacientului despre drepturile sale.

Mai mult, interacțiunea cu pacienții presupune și un set de abilități psihosociale: comunicare empatică, gestionarea tensiunilor, capacitatea de a răspunde calm și clar în situații dificile. Aceste competențe nu se învață „din mers”, ci prin formare dedicată și practică asistată.

Cred cu tărie că este momentul să ne uităm cu mai multă responsabilitate la recepția medicală.

DANIELA-RALUCA PÎRVA
PSIHOLOG
Membru ISQUA

Este nevoie de profesioniști dedicați, susținuți prin cursuri continue, integrați corect în echipele medicale și recunoscuți ca parte esențială a calității actului medical.

Instituțiile care investesc în personalul de la recepție nu doar că respectă cerințele legale, ci și construiesc un mediu sigur, predictibil și empatic pentru pacienți. Acolo unde comunicarea este clară, datele sunt protejate, iar pacienții se simt înțeleși, crește automat și încrederea în sistem.

În final, un sistem de sănătate modern nu este doar despre tehnologie sau protocoale. Este despre oameni. Iar prima impresie contează. Un prim zâmbet și o informare clară pot începe drumul spre vindecare.

INTELIGENȚA ARTIFICIALĂ RESPONSABILĂ POATE ÎMBUNĂTĂȚI CĂMUNICAREA RISCURILOR ȘI GESTIONAREA INFODEMICELOR ÎN URGENȚE

Traducere și adaptare după articolul publicat de OMS/Europa – 23 mai 2025

Conform unui studiu realizat de Universitatea din Zurich în colaborare cu OMS/Europa, inteligența artificială (AI) poate sprijini autoritățile de sănătate publică în comunicarea riscurilor și limitarea răspândirii informațiilor false în timpul urgențelor sanitare

Totuși, utilizarea sa trebuie ghidată de principii etice solide pentru a menține încrederea și siguranța publică.

Studiul, publicat în revista *BMJ Global Health*, este prima analiză internațională, multidisciplinară și transdisciplinară care evaluează impactul AI asupra comunicării riscurilor, implicării comunității și gestionării infodemicelor (RCCE-IM). Grupul de lucru, format din 54 de experți din 27 de țări, a analizat oportunitățile și provocările folosirii AI în situații de urgență.

Un studiu anterior al OMS/Europa a demonstrat că incertitudinea informațională – mai ales în timpul epidemiilor sau dezastrelor – poate afecta negativ deciziile publicului și poate împiedica adoptarea măsurilor de protecție. Instrumentele AI pot contribui la adaptarea mesajelor de sănătate la nevoile populației, ascultarea în timp real a preocupărilor cetățenilor și extinderea accesului la informații în medii multilingve sau defavorizate.

Totuși, studiul evidențiază și o serie de riscuri asociate AI: bias algoritmic, confidențialitate scăzută și potențialul de a agrava inegalitățile existente în sănătate. Utilizarea neadecvată a acestor tehnologii poate afecta în special comunitățile vulnerabile.

Cristiana Salvi, consilier regional la OMS/Europa, atrage atenția că AI poate ajuta la identificarea timpurie a narațiunilor false și la direcționarea mesajelor corecte către publicuri diverse, dar acest lucru trebuie făcut cu prudență: „Inovația nu trebuie să se facă pe seama încrederii sau siguranței.”

Dr. Daniela Mahl, coautoare a studiului, subliniază că eficiența AI depinde în întregime de modul în care este guvernată și aplicată: „Linia dintre inovație și pericol este subțire, mai ales în situații critice. Avem nevoie de principii clare și colaborare intersectorială pentru ca AI să consolideze, nu să submineze, sănătatea publică.”

Studiul propune mai multe măsuri concrete pentru o utilizare responsabilă a AI în RCCE-IM, printre care: guvernanta clară, instruirea profesioniștilor din sănătate, aplicații AI incluzive și transparente, adaptarea culturală a mesajelor și coordonare internațională.

Dr. David Novillo Ortiz, consilier pentru sănătate digitală la OMS/Europa, susține că aceste instrumente nu sunt doar un progres tehnologic, ci necesită o regândire profundă a modului în care proiectăm și extindem intervențiile: „Putem traduce insight-urile AI în acțiuni utile și etice? Doar prin investiții în încredere și transparență.”

„CÂND SISTEMUL SE SIMTE DEPARTE”

Am interacționat de-a lungul anilor cu mai multe părți ale sistemului de sănătate: medicina de familie, policlinici, urgențe, spitale publice și private. Ca pacient, nu am expertiză medicală, dar știu ce înseamnă să aștepți fără explicații, să fii tratat ca un caz, nu ca o persoană. Iar vocea mea nu e singulară — este ecoul a ceea ce mulți alții simt.

Așteptarea fără sens

Nu deranjează neapărat că aștepți. Știu că sunt alți pacienți, știu că personalul medical e copleșit. Dar ceea ce doare e lipsa explicației și a respectului. Nimeni nu-ți spune cât mai durează, ce urmează, dacă ai fost uitat. În acel moment, nu ești un om cu emoții, ci un „bilet” în așteptare.

Birocrația care sufocă

Formulare redundante. Programări pierdute între telefoane și platforme. De multe ori e mai greu să intri în sistem decât să primești îngrijirea însăși. Iar dacă ai o problemă mai rară sau o combinație de simptome, ești pasat între cabinete, ca un puzzle fără cineva care să-l rezolve.

Digitalizare: promisiune vs. realitate

Aplicații, platforme, programări online — sună bine. Dar pentru mulți pacienți, mai ales în vârstă, aceste soluții sunt opace sau inaccesibile. Fără asistență reală, digitalizarea poate deveni o altă formă de excludere.

Ce ar însemna respectul

Respectul pentru pacient nu e o vorbă frumoasă. Se traduce în:

- comunicare clară (unde ești în proces, ce se întâmplă cu dosarul tău),
- timp acordat în consultație (nu 3 minute și o rețetă),
- dreptul de a fi ascultat fără a fi grăbit.

Nu cer tratamente miraculoase, cer o relație umană, predictibilă, fără frică și umilință.

Ce funcționează

Am văzut și părți bune: medici care explică, asistente care zâmbesc și te țin de mână, farmacii care întreabă dacă înțelegi cum să iei tratamentul. Aceste gesturi contează. Pentru că în sistemul de sănătate, relația e parte din vindecare.

Andrei
Pacient în România

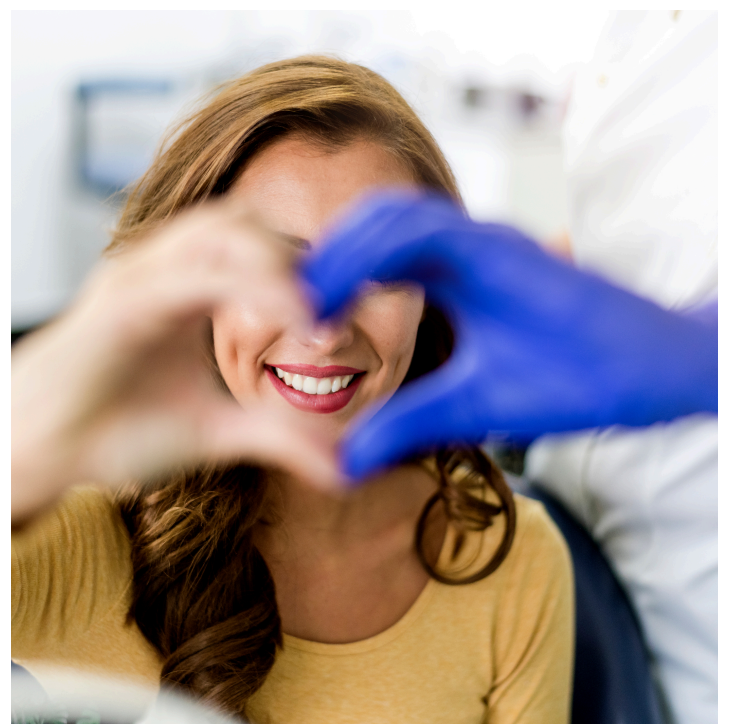
Pacienții nu sunt doar cifre în statistici. Sunt oameni care simt, care așteaptă, care speră. Iar un sistem de sănătate bun începe acolo unde vocea pacientului nu e ignorată, ci inclusă.

Sistemul de sănătate nu este un monolog tehnic. Este un dialog între oameni.

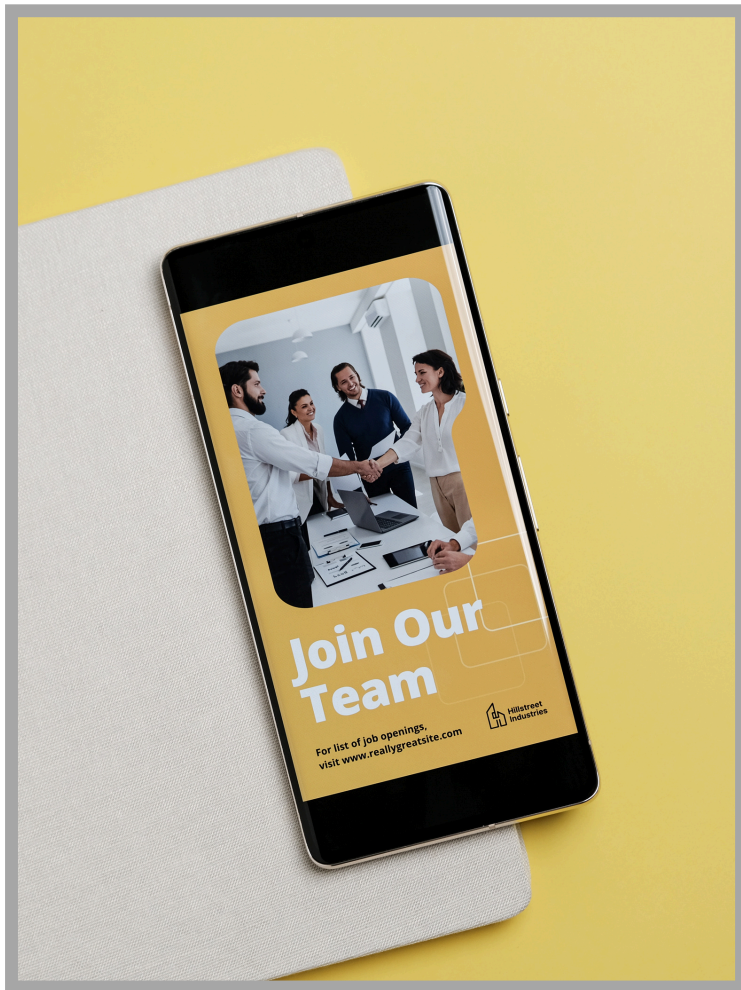
Pacientul nu cere perfecțiune, ci implicare și demnitate.

Dacă vrem un sistem mai bun, trebuie să începem prin a asculta cu adevărat.

Vocea pacientului nu e un detaliu. Este un început.

TENDINȚE MODERNE ÎN RECRUTAREA PERSONALULUI MEDICAL: AI ȘI DIGITALIZAREA PROCESULUI DE ANGAJARE

Într-o eră dominată de transformarea digitală, recrutarea în domeniul medical nu mai este doar despre CV-uri și interviuri clasice. Tehnologiile emergente, în special inteligența artificială (AI), schimbă profund metodele de selecție și angajare, oferind soluții mai eficiente, personalizate și rapide.

1. Provocările recrutării în domeniul medical

Sectorul medical se confruntă cu provocări semnificative în recrutare, cum ar fi deficitul de personal calificat, competiția acerbă între instituțiile de sănătate și necesitatea de a găsi candidați care nu doar au competențele necesare, dar și se aliniază cu valorile și cultura organizațională a unității medicale.

În acest context, digitalizarea și AI-ul devin aliați importanți, revoluționând procesele tradiționale de angajare și răspunzând cerințelor unei industrii aflate într-o continuă evoluție.

2. Cum ajută AI-ul și tehnologia în recrutarea medicală?

Inteligența artificială și automatizarea aduc beneficii semnificative în gestionarea procesului de recrutare:

- **Trierea automată a candidaților:** Unele spitale și clinici folosesc sisteme bazate pe AI pentru a analiza CV-urile și a identifica cele mai potrivite profiluri. Algoritmii avansați evaluează experiența, competențele și chiar compatibilitatea culturală a candidaților cu instituția medicală.
- **Interviuri virtuale cu chatbot-uri:** Platformele de recrutare integrate cu AI permit realizarea interviurilor inițiale prin chatbot-uri. Acestea pun întrebări relevante, analizează răspunsurile și filtrează candidații înainte de interviul final cu angajatorul.
- **Predictibilitatea retenției angajaților:** AI poate analiza datele istorice ale angajaților și poate identifica modele care indică riscul de plecare din instituție. Astfel, managerii pot lua măsuri proactive pentru a îmbunătăți retenția personalului medical.
- **Recrutare targetată prin algoritmi:** Spre deosebire de anunțurile tradiționale, AI permite promovarea posturilor vacante către candidații care corespund profilului dorit, eliminând aplicările irelevante și accelerând procesul de selecție.

3. Platformele digitale și automatizarea procesului de angajare

Digitalizarea recrutării în domeniul medical nu se rezumă doar la AI. Platformele online dedicate recrutării medicale, precum LinkedIn, Glassdoor sau site-uri specializate, permit angajatorilor să găsească rapid talentele potrivite.

Pe lângă acestea, multe spitale implementează sisteme automatizate de gestionare a candidaților (ATS - Applicant Tracking Systems), care simplifică procesul de selecție, trimit notificări automate și facilitează comunicarea cu potențialii angajați.

Impactul asupra viitorului recrutării în sănătate

4. În următorii ani, inteligența artificială și digitalizarea vor deveni standarde în recrutarea medicală.

Instituțiile care adoptă aceste tehnologii vor avea un avantaj competitiv, reușind să atragă rapid cei mai buni profesioniști și să optimizeze procesul de selecție.

Totuși, integrarea AI-ului în recrutare trebuie făcută cu atenție. Deși tehnologia aduce eficiență, componenta umană rămâne esențială – evaluarea personalității, a motivației și a compatibilității cu echipa medicală sunt aspecte pe care doar un recrutor experimentat le poate analiza în profunzime.

Concluzie

AI și digitalizarea reprezintă viitorul recrutării în domeniul medical, oferind soluții inovatoare pentru identificarea și selecția talentelor. Cu toate acestea, echilibrul dintre tehnologie și expertiza umană va determina succesul acestor procese, asigurând nu doar eficiență, ci și recrutarea celor mai potriviți specialiști pentru a oferi îngrijire de calitate pacienților.

Studiu de caz: Implementarea AI și digitalizării în recrutarea personalului medical. Context:

Un spital important din partea de sud-est a României s-a confruntat cu dificultăți în recrutarea personalului medical calificat. Deficitul de specialiști, durata îndelungată a procesului de selecție și competiția intensă între unitățile medicale au determinat conducerea să adopte o strategie inovatoare bazată pe inteligență artificială și digitalizare.

Soluția implementată

Pentru a optimiza recrutarea, spitalul a introdus mai multe tehnologii moderne:

- Trierea automată a candidaților: Un sistem bazat pe AI analizează CV-urile și identifică cele mai potrivite profiluri în funcție de cerințele postului. Acest lucru a redus timpul de selecție cu 40%.
- Interviu virtual cu chatbot-uri: Candidații trec printr-un prim interviu automatizat, unde chatbot-ul pune întrebări relevante și evaluează răspunsurile. Astfel, doar cei mai potriviți ajung la etapa finală.
- Predictibilitatea retenției angajaților: AI analizează datele istorice ale angajaților și identifică modele care indică riscul de plecare, permițând spitalului să ia măsuri proactive pentru retenție.
- Recrutare targetată prin algoritmi: Posturile vacante sunt promovate către candidații care corespund profilului dorit, eliminând aplicările irelevante și accelerând procesul de selecție.

Rezultate obținute

După implementarea acestor soluții, instituția medicală a observat îmbunătățiri semnificative:

- Reducerea timpului de recrutare cu 50%, de la 3 luni la 6 săptămâni.
- Creșterea ratei de retenție a angajaților cu 30%, datorită identificării timpurii a factorilor de risc.
- Eficiență crescută în procesul de selecție, cu o potrivire mai bună între candidați și posturile disponibile.

Concluzie

Acest studiu de caz demonstrează că utilizarea AI și digitalizării poate transforma recrutarea în domeniul medical, oferind soluții rapide și eficiente pentru ocuparea posturilor vacante. Cu toate acestea, echilibrul dintre tehnologie și expertiza umană rămâne esențial pentru succesul procesului de recrutare.

ȘTEFANA GELERIU
Specialist Resurse Umane

ȘTIAI CĂ:

- Unele spitale folosesc deja inteligența artificială pentru a analiza CV-urile și a identifica automat candidații potriviți în funcție de competențe, experiență și compatibilitate cu valorile organizației?
- În unele clinici din Europa de Vest, chatbot-urile automatizate comunică cu candidații, răspund la întrebări frecvente și programează interviurile, economisind ore întregi din munca echipelor HR?
- Unele aplicații mobile de recrutare permit medicilor sau asistenților să aplice cu un singur click la locuri de muncă, fără să trimită CV-ul clasic, ci doar cu un profil digital actualizat?

COLECTIV EDITORIAL

MANAGER

LAURENȚIU PÎRVA

REDACTOR
ȘEF/MARKETING & MEDIA

DANIELA PÎRVA

REDACTORI

ȘTEFANA GELERIU

VIOLETA MITEA

COLABORATORI EDIȚIA VI

DOCTOR EVA CIOBANU

DOCTOR SUZANNE O'SULLIVAN
NEUROLOG CONSULTANT - NATIONAL
HOSPITAL FOR NEUROLOGY AND
NEUROSURGERY, UK

DOCTOR DANIEL YANG - KAISER
PERMANENTE, STATELE UNITE

OANA DANIELA CLINCIU - FUNDAȚIA
COMUNITATEA ONCOLOGICĂ DIN
ROMÂNIA

Pacient ANDREI M.

NU RATA NICIO EDIȚIE!

- Este gratuită
- Poate fi accesată online
- Ai acces la știri importante din domeniul medical

ABONEAZA-TE LA

redactiamedicalinsights@gmail.com

VIZITEAZĂ-NE ONLINE

WWW.MEDICALINSIGHTS.RO

CURS RECEPTIONER MEDICAL

Învăță abilitățile necesare pentru a lucra în domeniul medical.
Deschide-ți ușile către o carieră promițătoare în sănătate.

Clinici private

Spitale de Stat

Laboratoare

Unități medicale

CURS
ONLINE

CONTACT

0737 869 286

www.cursurionlinesibiu.ro

Centrul de Formare RO ACCOUNTS oferă cursuri de formare profesională autorizate Ministerul Muncii și Ministerul Educației în meseriile:

- **RECEPȚIONER MEDICAL** - cod COR 334403
- **STATISTICIAN MEDICAL** - cod COR 331403

CONTACT tel: 0737869286, e-mail: contact@cursurionlinesibiu.ro

Curs Online STATISTICIAN MEDICAL

Dorești să lucrezi în domeniul medical?
Aplică acum pentru a obține o calificare!

Responsabilități meserie:

- Întocmire SAN
- Întocmire documente statistice
- Raportarea statistică
- Arhivarea documentelor statistice

CONTACT

0737 869 286

www.cursurionlinesibiu.ro

contact@cursurionlinesibiu.ro

CURS

COMUNICAREA CENTRATĂ PE PACIENT

Comunicarea eficientă construiește încredere, reduce anxietatea și contribuie la o experiență medicală mai bună pentru toți

Clinici private

Spitale de Stat

Laboratoare

Unități medicale

CONTACT

0737 869 286

www.cursurionlinesibiu.ro

CURS
ONLINE

Centrul de Formare RO ACCOUNTS oferă cursuri de formare profesională

- **GDPR PENTRU SĂNĂTATE - GHID COMPLET PENTRU PROFESIONIȘTI**
- **COMUNICAREA CENTRATĂ PE PACIENT**

CONTACT tel: 0737869286, e-mail: contact@cursurionlinesibiu.ro

CURS

GDPR PENTRU SĂNĂTATE

Asigurarea conformității și protecției datelor
Ghid Complet pentru Profesioniști

Clinici private

Spitale de Stat

Laboratoare

Unități medicale

CONTACT

0737 869 286

www.cursurionlinesibiu.ro

CURS
ONLINE